

BEINRIADAETH MEDAL DDRAMA EISTEDDFOD YR URDD 2017

ALUN SAUNDERS a SIAN SUMMERS

Daeth saith ymgais i law ar gyfer y Fedal Ddrama eleni. Dyma'n beirniadaeth ar y 1af, 2il a chydredd 3ydd.

1af

LÔN TERFYN

gan **DWNAD**

Yn ein barn ni, mae safon ac uchelgais y ddrama hon yn llawn haeddiannol o'r Fedal Ddrama. Nid yn unig yw hon yn ymateb cyffrous i'r briff a osodwyd, mae iddi'r holl elfennau sy'n creu drama lwyfan afaelgar.

O'r cychwyn cyntaf cawn ein cyflwyno i fyd a pherthynas gyfareddol y cymeriadau - mae'r ddawn gan y Dramodydd i blannu gwirioneddau'r cymeriadau hyn yn yr is-destun gan ymddiried yn y darllynydd neu'r gynulleidfa i archwilio a darganfod eu dehongliad.

Mae'r iaith - fel mynegiant o agweddau'r cymeriadau - yn eofn ac hyderus wrth fynd i'r afael â byd yn llawn tensiynau bregus gwleidyddol.

Mae 'na enghreifftiau o fynegi gwybodaeth trwy fonolog lle efallai nad oes angen - hyderwn fod y gallu gan y Dramodydd i blannu hyn yn yr is-destyn yn lle hyn.

Daw'r ddrama i ddiweddglo brysiog a pheryg iddi fynd yn felodramatig (sy'n groes i'r golygfeydd gwych sy'n arwain at y pwynt hwn). Gydag ychydig o ail-ddrafftio, ry'n ni'n hyderus y gallai'r Dramodydd greu diweddglo addas sy'n hoelio sylw

Hoffem longyfarch y Dramodydd ac edrychwn ymlaen at weld rhagor o'u gwaith.

2il

Y SELAR

gan **BEDWEN**

Mae yna lawer i'w ddathlu yn y ddrama hon gan gynnwys, yn bennaf, y cymeriadau clir a'r deinameg rhyngddynt.

Fel nifer o geisiadau'r gystadleuaeth mae yna ymdrech i blannu trosiad theatrig wrth galon y ddrama, hynny yn y lleoliad. Mae'r Dramodydd yma'n defnyddio'r lleoliad - y selar - i ynysu'r cymeriad(au), ond weithiau mae peryg canolbwyntio ar y trosiad hwn a'r effeithiau e.e. lliw y goleuadau, ar draul stori gyson i gynnal diddordeb. Er fod yna ddatguddiad dramatig tua diwedd y ddrama, yr hyn sydd angen ei datblygu yw'r stori, yr hyn sy'n arwain at ddatguddiad o'r fath - beth yw'r cymhelliant a'r sbardun ni ellir dianc ohoni sy'n gorfodi'r cymeriad i ddatguddio'i chyfaddefiad? Wedi dechreuad addawol, gyda hiwmor cyfoes a chymeriadau naturiol, tuedda'r ddrama i golli momentwm.

=3ydd

TU ÔL I'R LLENNI

gan **SINSIR**

Mae pwnc cyfoes a phwysig wedi'i ddewis gan y Dramodydd, ond efallai fod angen mwy o waith i ddatblygu'r cymeriadau a'r stori i'w gwneud yn gwbl gredadwy. Eto, tuedda'r trosiad theatrig i fygu'r ddrama. Er bod archwilio pwnc llosg gyda chymeriadau 'stoc' yn syniad diddorol, mae'n sicr fod yna gyfle sydd gwerth ei harchwilio'n llawn (trwy ail-sgwennu ac ail-ddrafftio). Basai ystyried beth sy'n neilltuol am y cymeriadau penodol hyn a'r sefyllfa yma yn cyfoethogi'r ddrama yn fawr.

=3ydd

DAU GLOWN YN SIARAD SIOP

gan **KENNY KHAN**

Clywn yma Ddramodydd ifanc sydd yn ceisio darganfod ei llais, gyda dylanwadau amlwg Dramodwyr a gwaith abswrdaidd gan Ed Thomas, Samuel Becket a Wil Sam. Mae yna olygfeydd gyda deialog ddigri gydag ambell i linell dwys a chofiadwy.

Dylai'r awdur ennyn hyder yn ei sgwennu ac ymddiried yn y gynulleidfa yn fwy, heb deimlo'r angen i or-esbonio. Er mor drwyadl y mae disgrifiadau'r symudiadau ac elfennau'r set, dylid cofio mai'r

ddrama sy'n ganolog yma (gan Ddramodydd), gan roi'r rhyddid i Gyfarwyddwyr a Dylunwyr chwarae eu rôl hanfodol hwythau.